

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ПІВДЕННЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ**

**РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

від 18.07.2023 р.

м. Одеса

№65/24-рк/к

Фонтанська сільська рада Одеського
району Одеської області

Про припинення бездіяльності, що містить
ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції,
та усунення причин виникнення
цього порушення і умов, що йому сприяють

1. ПРЕДМЕТ РЕКОМЕНДАЦІЙ

- (1) Припинення бездіяльності Фонтанської сільської ради Одеського району Одеської області в особі її виконавчого комітету, яка містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, а саме: бездіяльність органу місцевого самоврядування, яка може призвести до недопущення конкуренції.
- (2) Бездіяльність Фонтанської сільської ради Одеського району Одеської області, яка містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, полягає у невизначенні її виконавчим комітетом на конкурсних засадах суб'єктів господарювання, які б здійснювали у межах території, що відноситься до Фонтанської сільської територіальної громади Одеського району Одеської області надання послуг з вивезення твердих побутових відходів, що не відповідає вимогам законодавства, та створило умови, за яких вивезення побутових відходів у межах вказаної території здійснює комунальне підприємство «НАДІЯ» Фонтанської сільської ради Одеського району Одеської області, яке отримало таке право не на конкурентних засадах.

2. ОСОБА, ЯКІЙ НАДАЮТЬСЯ РЕКОМЕНДАЦІЇ

- (3) Фонтанська сільська рада Одеського району Одеської області (надалі – Фонтанська сільська рада), згідно з даними Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, має ідентифікаційний код юридичної особи- *Інформація, доступ до якої обмежено*, місцезнаходження: *Інформація, доступ до якої обмежено*.
- (4) Систему та гарантії місцевого самоврядування в Україні, засади організації та діяльності, правового статусу і відповідальності органів та посадових осіб місцевого самоврядування визначає відповідно до Конституції України Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» (надалі – Закон).

- (5) Згідно з частиною першою статті 10 Закону селищні ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.
- (6) Згідно зі статтею 11 Закону виконавчими органами сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх створення) рад є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи; виконавчі органи сільських, селищних, міських, районних у містах рад є підконтрольними і підзвітними відповідним радам, а з питань здійснення делегованих їм повноважень органів виконавчої влади - також підконтрольними відповідним органам виконавчої влади.
- (7) Відповідно до частини першої статті 16 Закону органи місцевого самоврядування є юридичними особами і наділяються цим та іншими законами власними повноваженнями, в межах яких діють самостійно і несуть відповідальність за свою діяльність відповідно до закону.
- (8) Згідно з частиною першою статті 59 Закону рада в межах своїх повноважень приймає нормативні та інші акти у формі рішень.
- (9) Отже, враховуючи вищевикладене, Фонтанська сільська рада є органом місцевого самоврядування та юридичною особою і наділена власними повноваженнями, в межах яких діє самостійно і несе відповідальність за свою діяльність відповідно до закону.
- (10) Відповідно до підпункту 23 пункту «а» статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать власні (самоврядні) повноваження визначення на конкурсних засадах суб'єктів господарювання, що здійснюють у межах певної території надання послуг з вивезення побутових відходів спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.
- (11) Виконавчий комітет Фонтанської сільської ради, який нею створений, підзвітний та підконтрольний їй, не є юридичною особою. Тому, зважаючи на викладені положення законодавства, рекомендації надаються Фонтанській сільській раді в особі її виконавчого комітету.
- (12) Відповідно до частини першої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму, здійснення заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється, в тому числі, органами місцевого самоврядування.
- (13) Отже, дія Закону України «Про захист економічної конкуренції» поширюється на діяльність Фонтанської сільської ради та її виконавчого комітету з реалізації державної політики у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму, здійснення заходів, які сприяють розвитку конкуренції.

3. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (14) Південним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі - Відділення) на підставі статей 7, 17, 22, 22¹ Закону України «Про Антимонопольний комітет України» Відділення надсилались на адресу Фонтанської сільської ради наступні вимоги про надання інформації:
 - від 25.03.2021 № 65-02/1222;
 - від 28.01.2022 № 65-02/348;
 - від 29.11.2022 № 65-02/1474;
 - від 21.02.2023 № 65-02/366
- (15) Фонтанською сільською радою на зазначені вимоги надавалась інформація з копіями підтверджувальних документів листами:
 - від 09.04.2021 № 02-20/238 (вх № 65-01/1051 від 12.04.2021);
 - від 15.02.2022 № 02-20/774 (вх № 65-01/398 від 21.02.2022);
 - від 22.12.2022 № 02-20/5076 (вх № 65-01/998 від 27.12.2022);
 - від 13.03.2023 № 03.1-12.01/896 (вх № 65-01/525 від 21.05.2023)

4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (16) Згідно з частиною четвертою статті 17 Закону України «Про відходи» суб'єкти господарської діяльності у сфері поводження з відходами укладають договори з юридичною особою, яка в установленому порядку визначена виконавцем послуг на вивезення побутових відходів на певній території, на якій знаходиться об'єкт утворення відходів.
- (17) Статтею 35¹ Закону України «Про відходи» визначено, що:
- поводження з побутовими відходами здійснюється відповідно до державних норм і правил;
 - власники або наймачі, користувачі, у тому числі орендарі, джерел утворення побутових відходів укладають договори з виконавцем послуг з вивезення побутових відходів, здійснюють оплату послуг з поводження з побутовими відходами та забезпечують роздільне збирання побутових відходів;
 - виконавця послуг з вивезення побутових відходів визначає орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;
 - орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах визначає виконавця послуг з перевезення побутових відходів з певної території населеного пункту.
- (18) Згідно з пунктом 3 Правил надання послуг з вивезення побутових відходів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 № 1070: послуги з поводження з побутовими відходами надаються суб'єктом господарювання, визначеним органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах в установленому законодавством порядку виконавцем послуг з вивезення побутових відходів; договір про надання послуг укладається між споживачем та виконавцем послуг з вивезення побутових відходів відповідно до Типових договорів про надання послуг з поводження з побутовими відходами згідно з додатками 1 і 2 до цих Правил.
- (19) Постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 №1173 затверджено Порядок проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів (надалі - Порядок), який визначає процедуру підготовки та проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту (надалі - конкурс).
- (20) Згідно з пунктом 3 Порядку учасниками конкурсу можуть бути суб'єкти господарювання:
- установчими документами яких передбачено провадження діяльності у сфері поводження з побутовими відходами;
 - які можуть забезпечити виконання обов'язків, визначених у частині другій статті 8 Закону України «Про житлово-комунальні послуги».
- Кількість учасників конкурсу не обмежується.
- (21) Відповідно до пункту 4 Порядку підготовка та проведення конкурсу забезпечується виконавчим органом сільської, селищної, міської ради або місцевою держадміністрацією у разі делегування їй повноважень відповідними радами у порядку, встановленому законом, виконавчим органом місцевого самоврядування суб'єкта співробітництва у формах, передбачених Законом України «Про співробітництво територіальних громад».
- (22) У пункті 5 Порядку визначено, що для проведення конкурсу організатор конкурсу готує конкурсну документацію, та зазначено перелік інформації, яка повинна міститися у конкурсній документації.
- (23) Згідно з пунктом 28 Порядку переможцем конкурсу визначається його учасник, що відповідає кваліфікаційним вимогам, може забезпечити надання послуг відповідної кількості та якості, конкурсна пропозиція якого визнана найкращою за результатами оцінки.
- (24) Пунктом 30 Порядку визначено, що організатор конкурсу протягом не більше як п'яти робочих днів з дня проведення конкурсу вводить у дію відповідним актом рішення конкурсної комісії щодо визначення переможця на певній території населеного пункту, межі якої було визначено умовами конкурсу, та зазначає строк, протягом якого виконавець має право надавати такі послуги, але не менше як п'ять років. У разі коли в конкурсі взяв участь тільки один учасник і його пропозицію не було відхилено, строк, на який він

визначається виконавцем послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту, повинен становити 12 місяців, після чого організовується і проводиться новий конкурс.

- (25) Відповідно до пункту 31 Порядку з переможцем конкурсу протягом десяти календарних днів після прийняття конкурсною комісією рішення укладається договір на надання послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту.
- (26) Згідно з пунктом 32 Порядку не пізніше ніж за два місяця до припинення договору на надання послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту проводиться новий конкурс на надання послуг з вивезення побутових відходів на території, визначеній таким договором.
- (27) Виходячи із зазначеного, орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах зобов'язаний визначати виконавця послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту.

5. ОБСТАВИНИ, ЯКІ СВІДЧАТЬ ПРО НАЯВНІСТЬ ОЗНАК ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

- (28) Відділенням здійснювався розгляд колективної заяви мешканців села Фонтанка і Дофінівка Одеського району Одеської області від 15.03.2021 (вх. № 65-01/29-АМ від 16.03.2021) щодо можливого порушення законодавства про захист економічної конкуренції з боку Фонтанської сільської ради.
- (29) У зв'язку з розглядом зазначеної заяви Відділення направило Фонтанській сільській раді вимогу від 25.03.2021 № 65-02/1222 про надання інформації та копій підтверджувальних документів, які стосуються організації та проведення у період 2020-2021 років конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів у межах території, що відноситься до Фонтанської сільської територіальної громади Одеського району Одеської області.
- (30) Листом від 09.04.2021 № 02-20/238 (вх. № 65-01/1051 від 12.04.2021) Фонтанська сільська рада надала інформацію та копії запитуваних документів, відповідно до яких встановлено наступне.
- (31) Фонтанською сільською радою в 2020 році прийняті рішення про проведення конкурсу на визначення виконавця послуги з вивезення твердих побутових відходів у межах території, що відноситься до Фонтанської сільської територіальної громади Одеського району Одеської області.
- (32) Зокрема, Фонтанською сільською радою надано:
 - витяг з рішення виконавчого комітету Фонтанської сільської ради від 24.12.2020 № 3 «Про проведення конкурсу на визначення виконавця послуги з вивезення побутових відходів на території села Нова Дофінівка та села Вапнярка Лиманського району Одеської області»;
 - витяг з рішення виконавчого комітету Фонтанської сільської ради від 24.12.2020 № 4 «Про проведення конкурсу на визначення виконавця послуги з вивезення побутових відходів на території села Крижанівка та селища Ліски Лиманського району Одеської області»;
 - витяг з рішення виконавчого комітету Фонтанської сільської ради від 24.12.2020 № 5 «Про затвердження конкурсу на визначення виконавця послуги з вивезення побутових відходів на території села Олександрівка та села Світле Лиманського району Одеської області»;
 - витяг з рішення виконавчого комітету Фонтанської сільської ради від 24.12.2020 № 6 «Про затвердження конкурсу на визначення виконавця послуги з вивезення побутових відходів на території села Фонтанка Лиманського району Одеської області»;
 - витяг з рішення виконавчого комітету Фонтанської сільської ради від 24.12.2020 № 7 «Про затвердження конкурсу на визначення виконавця послуги з вивезення побутових відходів на території села Нова Дофінівка та села Вапнярка Лиманського району Одеської області»;
 - витяг з рішення виконавчого комітету Фонтанської сільської ради від 24.12.2020 № 8 «Про затвердження конкурсу на визначення виконавця послуги з вивезення побутових відходів на території села Крижанівка та селища Ліски Лиманського району Одеської області»;

- витяг з рішення виконавчого комітету Фонтанської сільської ради від 24.12.2020 № 9 «Про затвердження конкурсу на визначення виконавця послуги з вивезення побутових відходів на території села Олександрівка та села Світле Лиманського району Одеської області»;
 - витяг з рішення виконавчого комітету Фонтанської сільської ради від 24.12.2020 № 10 «Про затвердження конкурсу на визначення виконавця послуги з вивезення побутових відходів на території села Фонтанка Лиманського району Одеської області».
- (33) Крім того, Фонтанською сільською радою надані протоколи засідань конкурсної комісії з визначення виконавця послуги з вивезення твердих побутових відходів на території Фонтанської сільської ради, а саме:
- протокол від 08.02.2021 № 1;
 - протокол від 08.02.2021 № 2;
 - протокол від 08.02.2021 № 3;
 - протокол від 08.02.2021 № 4,
- а також витяг з рішення сьомої сесії Фонтанської сільської ради VIII скликання «Про визначення переможця конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів» від 12.02.2021 № 85-VIII.
- (34) У відповідності до зазначених протоколів та рішення засідань конкурсної комісії з визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Фонтанської сільської ради єдиним учасником та переможцем конкурсів на визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території села Нова Дофінівка, села Вапнярка, села Крижанівка, села Олександрівка, села Світле, села Фонтанка та селища Ліски стало КП «НАДІЯ».
- (35) У відповідності до протоколів засідання конкурсної комісії з визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Фонтанської сільської ради від 08.02.2021 № 1,2,3,4, а також рішення сьомої сесії Фонтанської сільської ради VIII скликання «Про визначення переможця конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів» від 12.02.2021 № 85-VIII Фонтанською сільською радою укладені договори про надання послуг з вивезення побутових відходів строком до 16.02.2022, а саме:
- договір від *Інформація, доступ до якої обмежено* (надання послуг з вивезення твердих побутових відходів на території сіл Олександрівка та Світле Одеського району Одеської області);
 - договір від *Інформація, доступ до якої обмежено* (надання послуг з вивезення твердих побутових відходів на території села Крижанівка та селища Ліски Одеського району Одеської області);
 - договір від *Інформація, доступ до якої обмежено* (надання послуг з вивезення твердих побутових відходів на території села Фонтанка Одеського району Одеської області);
 - договір від *Інформація, доступ до якої обмежено* (надання послуг з вивезення твердих побутових відходів на території сіл Нова Дофінівка та Вапнярка).
- (36) Разом з тим, за результатом аналізу інформації та документів, що надавались Фонтанською сільською радою на вимогу Відділення від 25.03.2021 № 65-02/1222 листом від 09.04.2021 № 02-20/238 (вх. № 65-01/1051 від 12.04.2021) Відділення встановило, що Фонтанська сільська рада в особі її виконавчого комітету, прийнявши рішення від 24.12.2020 № 7 «Про затвердження конкурсу на визначення виконавця послуги з вивезення побутових відходів на території села Нова Дофінівка та села Вапнярка Лиманського району Одеської області», від 24.12.2020 № 8 «Про затвердження конкурсу на визначення виконавця послуги з вивезення побутових відходів на території села Крижанівка та селища Ліски Лиманського району Одеської області», рішення від 24.12.2020 № 9 «Про затвердження конкурсу на визначення виконавця послуги з вивезення побутових відходів на території села Олександрівка та села Світле Лиманського району Одеської області», рішення від 24.12.2020 № 10 «Про затвердження конкурсу на визначення виконавця послуги з вивезення побутових відходів на території села Фонтанка Лиманського району Одеської області», встановила критерії оцінки конкурсних пропозицій до конкурсної документації щодо визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території вказаних у рішеннях населених пунктів із встановленими кваліфікаційними вимогами та

критеріями відповідності, які не відповідають критеріям відповідності конкурсних пропозицій кваліфікаційним вимогам, що затверджені Додатком 1 до Порядку, який визначає процедуру підготовки та проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на певній території населеного пункту.

- (37) За сукупністю встановлених обставин Відділення дійшло висновку, що умови конкурсів на визначення виконавця послуги з вивезення твердих побутових відходів, затверджені рішеннями виконавчого комітету Фонтанської сільської ради від 24.12.2020 № 7, 8, 9, 10 можуть суттєво порушувати права та законні інтереси суб'єктів господарювання, які здатні претендувати на перемогу у зазначених конкурсах та надавати послуги з вивезення твердих побутових відходів та, відповідно, можуть містити ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції.
- (38) З огляду на зазначене, з метою запобігання вчинення дій, які можуть містити ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції та припинення умов, що їм сприяють адміністративною колегією Відділення надані рекомендації від 19.08.2021 № 65/30-рк/к, відповідно до яких при проведенні конкурсів з визначення виконавців послуг з вивезення твердих побутових відходів у межах території, що відноситься до Фонтанської сільської територіальної громади Одеського району Одеської області, дотримуватись вимог Порядку, із дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції.
- (39) Листом від 23.10.2021 № 02-20/5425 (вх № 65-01/2829 від 09.11.2021) Фонтанською сільською радою повідомлено Відділення про розгляд вищезазначених рекомендацій та врахування обов'язку дотримуватись вимог Порядку із дотриманням положень законодавства про захист економічної конкуренції при проведенні конкурсів на визначення виконавців послуг з вивезення твердих побутових відходів у межах території, що відноситься до Фонтанської сільської територіальної громади Одеського району Одеської області.
- (40) В межах дослідження регіонального ринку послуг поводження з побутовими відходами (вивезення твердих побутових відходів) на предмет дотримання законодавства про захист економічної конкуренції з боку органів влади, органів місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання Відділенням направлена вимога Фонтанській сільській раді від 28.01.2022 № 65-02/348 про надання інформації щодо прийняття у період грудня 2021 року – січня 2022 року рішень виконавчим комітетом Фонтанської сільської ради про проведення конкурсів на визначення виконавців послуг з вивезення твердих побутових відходів у межах території, що відноситься до Фонтанської сільської територіальної громади Одеського району Одеської області та результатів їх проведення.
- (41) Листом від 15.02.2022 № 02-20/774 (вх № 65-01/398 від 21.02.2022) Фонтанська сільська рада повідомила, що з метою дотримання умов Порядку вживаються всі необхідні заходи для прийняття відповідних рішень стосовно проведення конкурсів на визначення виконавців послуг з вивезення твердих побутових відходів.
- (42) Зокрема, підготовлено проект рішення «Про проведення конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Фонтанської сільської ради Одеського району Одеської області», відповідно до якого визначено дату проведення конкурсу – 25.02.2022.
- (43) Зазначений проект рішення подано на дев'ятнадцяту сесію Фонтанської сільської ради, яка відбулась 23.12.2021. Натомість, депутатами Фонтанської сільської ради питання щодо розгляду даного проекту рішення виключено з порядку денного та, відповідно, рішення не прийнято.
- (44) Фонтанською сільською радою повідомлено, що проект рішення «Про проведення конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Фонтанської сільської ради Одеського району Одеської області» буде переданий на розгляд наступної сесії Фонтанської сільської ради та вказано орієнтовний період проведення конкурсу – квітень 2022 року.

- (45) Відділенням направлено вимогу Фонтанській сільській раді від 29.11.2022 № 65-02/1474 про надання інформації, зокрема, щодо прийняття у період березня – листопада 2022 року рішень виконавчим комітетом Фонтанської сільської ради про проведення конкурсів на визначення виконавців послуг з вивезення твердих побутових відходів у межах території, що відноситься до Фонтанської сільської територіальної громади Одеського району Одеської області та результатів їх проведення.
- (46) На зазначену вимогу Фонтанська сільська рада листом від 22.12.2022 № 02-20/5076 (вх № 65-01/998 від 27.12.2022) надала інформацію, відповідно до якої рішення про проведення конкурсу на визначення виконавців послуг з вивезення твердих побутових відходів у вказаний у вимозі період не приймалось у зв'язку з введенням на території України правового режиму воєнного стану. Надання послуг з вивезення твердих побутових відходів у межах території, що відноситься до Фонтанської сільської територіальної громади Одеського району Одеської області здійснювалось на підставі прямих цивільно – правових договорів між абонентами та виконавцем послуг з вивезення твердих побутових відходів.
- (47) Відділенням направлено вимогу Фонтанській сільській раді від 21.02.2023 № 65-02/366 про надання інформації, зокрема, щодо переліку суб'єктів господарювання, які в період 2022 року, а також січня – лютого 2023 року надавали послуги з вивезення твердих побутових відходів у межах території, що відноситься до Фонтанської сільської територіальної громади Одеського району Одеської області, щодо критеріїв та способів, за якими обирались зазначені суб'єкти господарювання, щодо встановлених тарифів на послуги з вивезення твердих побутових відходів.
- (48) На зазначену вимогу листом від 13.03.2023 № 03.1-12.01/896 (вх № 65-01/525 від 21.03.2023) Фонтанська сільська рада повідомила наступне.
- (49) У період 2022 року, а також січня – лютого 2023 року на території Фонтанської сільської ради послуги з вивезення твердих побутових відходів надавались КП «НАДІЯ».
- (50) Оскільки договори щодо надання послуг з вивезення твердих побутових відходів у межах території, що відноситься до Фонтанської сільської територіальної громади Одеського району Одеської області укладались Фонтанською сільською радою з КП «НАДІЯ» на підставі рішення сьомої сесії Фонтанської сільської ради VIII скликання «Про визначення переможця конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів» від 12.02.2021 № 85-VIII строком на 12 місяців (до 16.02.2022), виконавчим комітетом Фонтанської сільської ради завчасно згідно з Порядком підготовлено та подано на розгляд сесії Фонтанської сільської ради проект рішення «Про проведення конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Фонтанської сільської ради Одеського району Одеської області».
- (51) В той же час, чергове засідання вісімнадцятої сесії Фонтанської сільської ради, яке було призначене на 05.10.2021, на яке був наданий для розгляду проект вказаного рішення, не відбулось у зв'язку з необхідністю додаткового часу для роботи постійних депутатських комісій.
- (52) З огляду на зазначені обставини, розпорядженням голови Фонтанської сільської ради від 04.10.2021 № 81/2021-СР чергове засідання сесії Фонтанської сільської ради перенесено на 05.11.2021.
- (53) Натомість, через неприбуття частини депутатів та, як наслідок, відсутності кворуму, засідання чергової сесії Фонтанської сільської ради не відбулось та рішення «Про проведення конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Фонтанської сільської ради Одеського району Одеської області» не прийнято.
- (54) Згідно з наданими Фонтанською сільською радою листом від 13.03.2023 № 03.1-12.01/896 (вх № 65-01/525 від 21.03.2023) поясненнями оскільки договори між споживачами послуг з вивезення твердих побутових відходів та КП «НАДІЯ» діяли на момент закінчення строку дії договорів про надання послуг з вивезення твердих побутових відходів, укладених КП «НАДІЯ» з Фонтанською сільською радою, дане комунальне підприємство з метою виконання договірних зобов'язань перед споживачами продовжувало надавати зазначені послуги.

- (55) Крім того, Фонтанська сільська рада також у своїх поясненнях зазначила, що послуги з вивезення твердих побутових відходів продовжували надаватись КП «НАДІЯ» з урахуванням настання скрутного становища, викликаного надзвичайними обставинами, запровадженими військовою агресією Російської Федерації проти України та введенням воєнного стану в Україні, а також нагальної необхідності запобігання виникненню критичної екологічної ситуації через невивезення твердих побутових відходів у межах території, що відноситься до Фонтанської сільської територіальної громади Одеського району Одеської області та можливої перспективи негативного впливу екологічних факторів на здоров'я людей.
- (56) Крім того, КП «НАДІЯ» надавало послуги з вивезення твердих побутових відходів на підставі рішення виконавчого комітету Фонтанської сільської ради від 07.04.2021 № 37 «Про встановлення тарифів на послуги з поводження з побутовими відходами на території Фонтанської сільської ради Одеського району Одеської області».
- (57) Зокрема, даним рішенням встановлені наступні тарифи на зазначені послуги:
- тариф на послуги з вивозу твердих побутових відходів для багатоквартирних будинків – 18,00 грн/міс;
 - тариф на послуги з вивозу твердих побутових відходів для одного мешканця приватного домогосподарства – 25,00 грн/міс;
 - тариф на послуги з вивезення твердих побутових відходів з розрахунку на один контейнер (об'ємом 1,1 м3) – 120,00 грн;
 - тариф на послуги з вивезення твердих побутових відходів для бюджетних установ, які знаходяться на території Фонтанської сільської ради – 59,79 грн/міс.
- (58) При цьому, Фонтанською сільською радою у період лютого 2022 року (після закінчення 16.02.2022 терміну дії договорів про надання послуг з вивезення твердих побутових відходів) та січня – лютого 2023 року не приймалось рішень про визначення КП «НАДІЯ» виконавцем послуг з вивезення твердих побутових відходів у межах території, що відноситься до Фонтанської сільської територіальної громади Одеського району Одеської області.
- (59) Отже, вищенаведена інформація свідчить про те, що вивезення твердих побутових відходів у межах території, що відноситься до Фонтанської сільської територіальної громади Одеського району Одеської області здійснювалось КП «НАДІЯ» без проведення органом місцевого самоврядування конкурсу, тобто не у відповідності до порядку, встановленому постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 №1173.
- (60) Натомість, ця діяльність здійснювалась на підставі владних повноважень Фонтанської сільської ради, зокрема діючого рішення її виконавчого комітету про затвердження для цього підприємства тарифів на надання відповідних послуг.
- (61) Щодо наданих Фонтанською сільською радою пояснень з приводу непроведення конкурсів з визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів у відповідності до порядку, встановленому постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 №1173, слід зазначити таке.
- (62) Згідно з частиною другою статті 19 Конституції України та частиною третьою статті 24 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим – також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.
- (63) Як вже зазначалось у розділі 4 цих рекомендацій, проведення органом місцевого самоврядування конкурсу із визначення виконавців послуг на вивезення твердих побутових відходів на певній території населеного пункту - це вимога законодавства, якої Фонтанська сільська рад, як орган місцевого самоврядування, відповідно до Конституції та Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», зобов'язана дотримуватися та виконувати.

- (64) За змістом вказаних у розділі 4 цих рекомендацій законодавчих норм проведення такого конкурсу є обов'язком, а не правом органу місцевого самоврядування.
- (65) При цьому, законодавством не передбачено будь-яких виключень або причин/підстав, які б звільняли орган місцевого самоврядування від обов'язку проведення такого конкурсу.
- (66) Зокрема, діюче законодавство не ставить проведення органом місцевого самоврядування конкурсу із визначення виконавців послуг на вивезення твердих побутових відходів на певній території населеного пункту в залежність від наявності такої обставини як запровадження в Україні правового режиму воєнного стану.
- (67) Посилання Фонтанської селищної ради як на підставу не проведення конкурсів з визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів у межах території, що відноситься до Фонтанської сільської територіальної громади Одеського району Одеської області на запровадження в Україні правового режиму воєнного стану як таку, яка надає право суб'єкту господарювання надавати послуги з вивезення твердих побутових відходів без визначення його в виконавцем послуг у відповідності до Порядку, є безпідставним.
- (68) Відносини, що виникають у процесі надання споживачам послуг, зокрема послуг щодо поводження з побутовими відходами, регулюються Законом України «Про житлово-комунальні послуги» (частина перша статті 2 цього Закону).
- (69) Відповідно до пункту 2 частини першої статті 5 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» послуга поводження з побутовими відходами є комунальною послугою.
- (70) Виконавцем послуг з поводження з побутовими відходами є суб'єкт господарювання, визначений виконавцем послуг з вивезення побутових відходів у встановленому законодавством порядку (пункт 7 частини другої статті 6).
- (71) Закон України «Про відходи» регулює відносини, пов'язані з утворенням, збиранням і заготівлею, сортуванням, перевезенням, зберіганням, обробленням (переробленням), утилізацією, видаленням, знешкодженням та захороненням відходів, що утворюються в Україні, перевозяться через її територію, вивозяться з неї, а також з перевезенням, обробленням та утилізацією відходів, що ввозяться в Україну як вторинна сировина.
- (72) Згідно з частиною четвертою статті 35¹ Закону України «Про відходи» виконавець послуг з вивезення побутових відходів укладає договори про надання послуг з поводження з побутовими відходами із споживачами.
- (73) Виконавець послуг з вивезення побутових відходів зобов'язаний укласти договори про надання послуг з перероблення та захоронення побутових відходів із суб'єктами господарювання, що надають такі послуги відповідно до правил благоустрою території населеного пункту, розроблених з урахуванням схеми санітарного очищення населеного пункту.
- (74) Таким чином, законодавство у сфері житлово-комунальних послуг передбачає право надання послуг з вивезення побутових відходів саме виконавцями таких послуг, які визначені органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах, в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.
- (75) Відповідно до пункту «с» частини першої статті 18 Закону України «Про відходи» до повноважень Кабінету Міністрів України належить встановлення порядку формування тарифів на послуги з поводження з побутовими відходами.
- (76) Порядок формування тарифів на послуги з поводження з побутовими відходами затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 26.07.2006 № 1010. «Про затвердження Порядку формування тарифів на послуги з поводження з побутовими відходами».
- (77) Статтею 25 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» встановлено, що послуга з поводження з побутовими відходами надається згідно з умовами договору, що укладається з урахуванням особливостей, визначених цим Законом, та вимогами правил надання послуг з поводження з побутовими відходами, що затверджуються Кабінетом Міністрів України.
- (78) Відповідно до вказаних у даному поданні законодавчих норм, право на надання послуг з вивезення твердих побутових відходів у межах певної території отримується юридичною особою, яка визначена органом місцевого самоврядування виключно на конкурсних засадах в установленому законодавством порядку виконавцем послуг з вивезення твердих

побутових відходів. Тобто, таке право отримується юридичною особою, яка за результатами проведеного конкурсу визначена його переможцем.

- (79) Отже, Фонтанська сільська рада, не провівши конкурс з визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів у межах території, що відноситься до Фонтанської сільської територіальної громади Одеського району Одеської області, що є обов'язковою вимогою законодавства, створила умови, за яких вивезення цих видів побутових відходів у межах вказаної території здійснювалось КП «НАДІЯ», яке отримало таке право не на конкурсних засадах.
- (80) Відділенням проведено визначення товарного ринку, якого стосується та на який має вплив бездіяльність Фонтанської сільської ради щодо незабезпечення проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів у межах території, що відноситься до Фонтанської сільської територіальної громади Одеського району Одеської області, та встановлено наступне.
- (81) Відповідно до статті 1 Закону України «Про відходи»:
- побутові відходи - відходи, що утворюються в процесі життя і діяльності людини в житлових та нежитлових будинках (тверді, великогабаритні, ремонтні, рідкі, крім відходів, пов'язаних з виробничою діяльністю підприємств) і не використовуються за місцем їх накопичення;
 - тверді відходи - залишки речовин, матеріалів, предметів, виробів, товарів, продукції, що не можуть у подальшому використовуватися за призначенням;
 - послуги з вивезення побутових відходів - збирання, зберігання та перевезення побутових відходів, що здійснюються у населеному пункті згідно з правилами благоустрою, затвердженими органом місцевого самоврядування.
- (82) *Товарними межами ринку* є послуги з вивезення твердих побутових відходів.
- (83) *Територіальними (географічними) межами ринку* послуг є територія, що відноситься до Фонтанської сільської територіальної громади Одеського району Одеської області. До складу Фонтанської сільської територіальної громади Одеського району Одеської області входить с. Фонтанка (адміністративний центр), а також 5 сіл та селище (селище Ліски, села Світле, Вапнярка, Крижанівка, Нова Дофінівка, Олександрівка). Кількість населення громади — 18 019 осіб.
- (84) *Часовими межами ринку* є проміжок часу у період лютого – грудня 2022 року та січня – лютого 2023 року, протягом якого утворився ринок товару зі сталою структурою (зазначений проміжок часу визначено з урахуванням діючих у вказаний період тарифів на послуги з поводження з побутовими відходами (вивезення твердих побутових відходів) на території Фонтанської сільської ради, затверджених рішенням виконавчого комітету Фонтанської сільської ради від 07.04.2021 № 37 «Про встановлення тарифів на послуги з поводження з побутовими відходами на території Фонтанської сільської ради Одеського району Одеської області»); за якими КП «НАДІЯ» здійснювало надання цих послуг без проведення конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів, а також враховуючи припинення 16.02.2022 терміну дії договорів, укладених Фонтанською сільською радою з КП «НАДІЯ» щодо надання послуг з вивезення твердих побутових відходів у межах території, що відноситься до Фонтанської сільської територіальної громади Одеського району Одеської області).
- (85) *Споживачами* послуг з вивезення твердих побутових відходів є фізичні та юридичні особи, які отримують або мають намір отримувати ці послуги.
- (86) *Продавцями* послуг з вивезення твердих побутових відходів є суб'єкти господарювання, господарська діяльність яких у відповідності до Закону України «Про відходи» здійснюється у сфері поводження з відходами та спрямована на задоволення потреб споживача у запобіганні утворенню відходів шляхом їх збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення, а також які можуть забезпечити виконання обов'язків, визначених у частині другій статті 21 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» (у відповідності до постанови Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1173 «Питання надання послуг з вивезення побутових відходів»).

- (87) *Потенційними конкурентами* на даному ринку послуг можуть бути суб'єкти господарювання, які здійснюють діяльність із надання послуг з вивезення твердих побутових відходів, зокрема, в інших населених пунктах Одеської області.
- (88) За наявною у Відділення інформацією суб'єктами господарювання, які протягом лютого – грудня 2022 року, січня - лютого 2023 року здійснювали діяльність із надання вказаних послуг, мають відповідну матеріально-технічну базу, приймали участь у конкурсах на надання вказаних послуг, що проводилися іншими органами місцевого самоврядування в Одеській області, є, зокрема:
- ТОВ «Частюля» (сmt. Чорноморське, Одеського району Одеської області);
 - ЮМКП «Южтранс» (м. Южне, Одеського району Одеської області);
 - КП «Одескомунтранс» (м. Одеса);
 - КП «Наш Дім» (м. Біляївка Одеського району Одеської області);
 - ТОВ «ЕКО – Ренесанс» (м. Одеса);
 - КП «Житсервіс» (м. Ізмаїл Одеської області);
 - ТОВ «ТВ - Серрус» (м. Одеса, м. Чорноморськ, Одеська область);
 - ТОВ «Кліар – Сіті» (м. Одеса).
- (89) Такий чином, визначений ринок є конкурентним.
- (90) Бездіяльність Фонтанської сільської ради в особі її виконавчого комітету щодо невизначення виконавчим комітетом на конкурсних засадах, відповідно до вимог законодавства України, суб'єкта господарювання, який здійснює надання послуг з вивезення твердих побутових відходів у межах території, що відноситься до Фонтанської сільської територіальної громади Одеського району Одеської області, може призвести до недопущення конкуренції на цьому ринку послуг.
- (91) Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція (конкуренція) - це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.
- (92) Непроведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів у межах території, що відноситься до Фонтанської сільської територіальної громади Одеського району Одеської області, могло обмежити право інших учасників ринку вказаних послуг – потенційних конкурентів, якими є суб'єкти господарювання, установчими документами яких передбачено провадження діяльності у сфері поводження з побутовими відходами, які мають відповідну матеріально-технічну базу, та які бажають працювати на вказаних ринках послуг, можливості змагатися за отримання права здійснювати господарську діяльність із надання вказаних послуг на зазначеній території, та відповідно, доступу на ці ринки на конкурентних засадах.
- (93) Надання права здійснювати вивезення твердих побутових відходів без участі у конкурсі звільняє суб'єктів господарювання від потреби пропонувати для здобуття права на надання таких послуг кращі умови їх надання, тобто використовувати власні досягнення для отримання переваг порівняно з іншими суб'єктами господарювання.
- (94) Внаслідок такої бездіяльності КП «НАДІЯ» отримало переваги під час здійснення господарської діяльності не завдяки власним досягненням, здобутим у результаті участі у відповідному конкурсі, внаслідок чого було б забезпечено змагання з іншими суб'єктами господарювання - конкурентами, що є однією із умов економічної конкуренції, а за рахунок зовнішніх чинників, якими в цьому випадку є вплив органу місцевого самоврядування, наділеного владними повноваженнями.
- (95) Враховуючи, що змагання між суб'єктами господарювання є головною ознакою конкуренції, то невизначення Фонтанською сільською радою на конкурсних засадах виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів у межах території, що відноситься до Фонтанської сільської територіальної громади Одеського району Одеської області, не сприяло доступу до такого змагання всіх потенційних учасників вказаних ринків послуг, що може призвести до недопущення конкуренції на цих ринках.

6. ВИСНОВКИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

- (96) Положеннями частин першої та другої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено наступне.
- (97) Державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму в господарській діяльності, здійснення заходів щодо демонополізації економіки, фінансової, матеріально-технічної, інформаційної, консультативної та іншої підтримки суб'єктів господарювання, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється органами державної влади, органами місцевого самоврядування та органами адміністративно-господарського управління та контролю.
- (98) Суб'єкти господарювання, органи влади, органи місцевого самоврядування, а також органи адміністративно-господарського управління та контролю зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (99) Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (100) Згідно з частиною третьою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (101) Пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є, зокрема антиконкурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю.
- (102) З огляду на зазначене, бездіяльність Фонтанської сільської ради в особі її виконавчого комітету, яка полягає у невизначенні виконавчим комітетом на конкурсних засадах суб'єктів господарювання, які б здійснювали у межах території, що відноситься до Фонтанської сільської територіальної громади Одеського району Одеської області, надання послуг з вивезення твердих побутових відходів, що не відповідає вимогам законодавства, та створило умови, за яких вивезення цих побутових відходів у межах вказаної території здійснює КП «НАДІЯ», яке отримало таке право не на конкурентних засадах, містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, а саме: бездіяльність органу місцевого самоврядування, яка може призвести до недопущення конкуренції.
- (103) Відповідно до частини першої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи Антимонопольного комітету України мають право надавати рекомендації органам влади, органам місцевого самоврядування, органам адміністративно-господарського управління та контролю, суб'єктам господарювання, об'єднанням стосовно припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють, а у разі, якщо порушення припинено, – щодо вжиття заходів для усунення наслідків цих порушень.
- (104) Ураховуючи наведене, з метою припинення бездіяльності, яка містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин виникнення цього порушення і умов, що йому сприяють, керуючись пунктом 10 частини першої статті 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», частиною першою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», підпунктом 13 пункту 3 Положення

про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482, зі змінами та доповненнями, адміністративна колегія Південного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

РЕКОМЕНДУЄ:

Фонтанській сільській раді Одеського району Одеської області в особі її виконавчого комітету (ідентифікаційний код юридичної особи *Інформація, доступ до якої обмежено*, місцезнаходження: *Інформація, доступ до якої обмежено*) припинити бездіяльність, яка полягає у невизначенні її виконавчим комітетом на конкурсних засадах суб'єктів господарювання, які б здійснювали у межах території, що відноситься до Фонтанської сільської територіальної громади Одеського району Одеської області надання послуг з вивезення твердих побутових відходів, що не відповідає вимогам законодавства, та створило умови, за яких вивезення побутових відходів у межах вказаної території здійснює комунальне підприємство «НАДІЯ» Фонтанської сільської ради Одеського району Одеської області, яке отримало таке право не на конкурентних засадах та містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Про результати розгляду рекомендацій Фонтанській сільській раді Одеського району Одеської області повідомити Південне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України у **3-х місячний строк** з дня їх отримання з наданням копій підтверджувальних документів, завірених належним чином.

Звертаємо увагу, що згідно з частиною другою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органом, якому вони надані.

Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

Голова Колегії

Андрій БОРИСЕНКО